

TEMA DEL DIA

Un veí de Bellver neteja la vorera de davant de casa en una de les poques nevades a la Cerdanya de l'hivern passat

ARXIU/MIQUEL SPA

El Pirineu impulsa un pla de seguretat, salut i economia pel canvi climàtic

► La Comunitat de Treball dels Pirineus estableix els deu desafiaments climàtics i el dota amb un programa de 20 milions

Miquel Spa
BELLVER DE CERDANYA

Les administracions de Catalunya, Espanya, França i Andorra han establert un decàleg amb els principals reptes sobre el canvi climàtic al Pirineu, un territori que tradicionalment ha basat de forma molt específica la seva economia i estructura social al voltant de la climatologia.

El projecte, impulsat per la Comunitat de Treball dels Pirineus que agrupa els tècnics d'un i altre costat de la frontera, s'emmarca en el programa *Pyrennes4Clima* que amb una dotació pressupostària de vint milions d'euros s'ha proposat crear un pla d'adaptació de la serralada al canvi climàtic. Els deu desafiaments se centren tant en l'economia com en l'organització i gestió dels seus recursos: preparar la població per afrontar els extrems climàtics; augmentar la seguretat davant els majors riscos naturals; acompanyar els actors del territori enfront de l'escassetat hídrica i de les sequeres; garantir la qualitat de les aigües superficials i subterrànies; mantenir l'atractiu turístic dels Pirineus; fer front als canvis en la productivitat i qualitat dels cultius i aprofitar les oportunitats emergents; preveure canvis irreversibles del paisatge; considerar la possible pèrdua de biodiversitat i

els canvis en els ecosistemes; adaptar-se als desequilibris entre oferta i demanda energètica; i afrontar la major difusió de malalties, plagues i espècies invasores.

Així, l'anàlisi que acompanya el llistat dels deu «desafiaments»

del Pirineu davant el canvi climàtic fa especial incidència en aspectes com la seguretat preveient nous augments dels cabals puntuals producte de nous calendaris de desgel o pluges torrencials així com esllavissades en punts no

habituals fins ara. També fa incidència als nous reptes turístics contemplant la possibilitat que la menor freqüència de les nevades qüestionin el futur de les estacions d'esquí així com el replanteig dels productes lligats a la fauna davant

el canvi d'espècies. Aquesta iniciativa de cooperació transfrontera, que treballa en coordinació amb la comunitat científica i els actors econòmics locals, remarca alhora riscos sobre la salut de la població: «és altament probable que les pluges torrencials, les sequeres severes i les onades de calor o de fred siguin més freqüents i intenses als Pirineus al llarg d'aquest segle. Això afectarà la salut dels seus habitants i incidirà potencialment en els ecosistemes i en els sectors socioeconòmics».

La temperatura augmenta un grau a les valls de la serralada cada mig segle des del 1949

M.S. BELLVER DE CERDANYA

L'Observatori del Canvi Climàtic al Pirineu treballa des del 2010 analitzant les variacions sobre el territori. Així, en el seu últim informe executiu apunta que «entre 1949 i 2010 la temperatura mitjana als Pirineus ha experimentat un clar augment, encara

que l'escalfament no ha estat ni constant ni regular. Fins a 1980 han predominat les anomalies negatives, amb una tendència al descens de les temperatures. A partir dels anys 80 es va invertir aquesta tendència, amb anomalies positives sistemàticament ascendents fins a l'actualitat. La

tendència de l'indicador climàtic de la temperatura mitjana anual per al conjunt del període analitzat és positiva i estadísticament significativa, sent el seu valor de l'ordre de 0.2 °C per dècada. Aquest augment durant els últims 50 anys ha estat general en tota la serralada».

Despoblació i atur

L'informe que acompanya el decàleg explícita que «el canvi climàtic és proper en l'espai i el temps; succeeix en aquests moments i en aquestes latituds. Els impactes en el canvi climàtic es posicionen com un factor d'estrès afegit a la resta de desafiaments actuals com la despoblació, l'abandonament de les activitats agrícoles tradicionals i la manca d'oportunitats laborals».

Davant d'aquest escenari, l'Observatori pel Canvi Climàtic, que és l'òrgan intern específic per aquest àmbit de la Comunitat de Treball dels Pirineus apunta que «tenim un gran repte urgent com a societat; seguir investigant el canvi climàtic, frenar dràsticament les emissions i adaptar-nos a les seves conseqüències als Pirineus».

La càmera de la Comunitat de Treball dels Pirineus celebrada a Alp l'any 2021

ACN